

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Äldrenämnden

Datum:
2021-04-21

Diarienummer:
ALN-2021-00101

Handläggare:
Evelyn Widenfalk Ehlin, Martin Larsson, Lena Sjöberg

Yttrande över delbetänkandet Informationsöverföring inom vård och omsorg

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** avge yttrandet till Socialdepartementet enligt ärendets bilaga 1,

Ärendet

Utredningen om sammanhållen information inom vård och omsorg föreslår i delbetänkandet *Informationsöverföring inom vård och omsorg (SOU 2021:4)* en ny lag om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation och kvalitetsuppföljning. Till lagen överförs bestämmelserna i patientdatalagen om sammanhållen journalföring och kvalitetsregister. Förslagen innebär att det är frivilligt för vård- och omsorgsgivare att använda de utökade möjligheterna att elektroniskt dela dokumentation.

Utredningen föreslår att det ska bli möjligt att frivilligt inrätta ett system, kallat sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation, som ger verksamheter inom socialtjänsten som avser äldre eller personer med funktionsnedsättningar och hälso- och sjukvården möjlighet att få tillgång till varandras vård- och omsorgsdokumentation genom direktåtkomst eller annat elektroniskt utlämnande. Den av utredningen föreslagna lagen innebär utökade möjligheter att elektroniskt dela dokumentation mellan vårdgivare och omsorgsgivare och utökade möjligheter för kvalitetsuppföljning. En förutsättning för att någon inom vården eller omsorgen ska få ta del av dokumentation hos någon annan är dock enligt huvudregeln att patienten eller omsorgsmottagaren samtycker till det. Patienten eller brukaren får, enligt den föreslagna lagen, ges elektronisk tillgång till sin dokumentation och ska på begäran få information om den elektroniska åtkomst som förekommit till dokumentationen om den enskilde.

Det föreslås även införas ett antal integritetsstärkande bestämmelser som ska tillämpas av de verksamheter som väljer att använda sig av sådan elektronisk tillgång.

Förutsättningarna för sådan elektronisk tillgång ska regleras i lag. Detta elektroniska system ska enligt förslaget benämnas sammanhållen vård och omsorgsdokumentation.

Utredningen föreslår att de förutsättningar som ska gälla för vård och omsorgsgivares tillgång till personuppgifter genom sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation, ska motsvara de som gäller för vårdgivares tillgång till personuppgifter genom sammanhållen journalföring enligt patientdatalagen. Regleringen ska därför innehålla ett antal integritetshöjande bestämmelser.

Kvalitetsuppföljning innebär, i den föreslagna lagen, uppföljning av kvaliteten på hälso- och sjukvård, som en region eller kommun ansvarar för, och insatser för äldre eller personer med funktionsnedsättningar, som en region eller kommun ansvarar för. Det föreslås att endast fullmäktige i den ansvariga regionen eller kommunen får besluta om kvalitetsuppföljning.

Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation innebär att vård- och omsorgsgivare får göra dokumentation om patienter och omsorgsmottagare elektroniskt tillgänglig mellan sig, om personen inte motsätter sig det. Olika utförare och den ansvariga nämnden inom socialtjänsten kan därmed ta del av varandras dokumentation, liksom vårdgivare kan ta del av socialtjänstens dokumentation och vice versa. En förutsättning för att någon inom vården eller omsorgen ska få ta del av dokumentation hos någon annan är dock enligt huvudregeln att patienten eller omsorgsmottagaren samtycker till det. Särskilda regler gäller för personer som inte kan samtycka. Patienten eller omsorgsmottagaren får ges elektronisk tillgång till sin dokumentation och ska på begäran få information om den elektroniska åtkomst som förekommit till dokumentationen om den enskilde.

Vid både sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation och kvalitetsuppföljning gäller vissa integritetsstärkande bestämmelser om tilldelning av behörighet att ta del av personuppgifter, loggning och kontroll av loggar.

Utredningen lämnar vidare två alternativa förslag till en ny sekretessbrytande bestämmelse för socialtjänsten. Enligt förslaget (A) får en verksamhet hos en myndighet (nämnd) inom socialtjänsten som avser insatser för äldre eller personer med funktionsnedsättningar lämna uppgifter till andra sådana verksamheter inom samma kommun. Detta förslag förutsätter att de integritetsstärkande bestämmelserna i förslaget om en ny lag genomförs. Enligt förslaget (B) får alla myndigheter med verksamhet inom socialtjänsten inom samma kommun lämna uppgifter till varandra, om den enskilde inte motsätter sig utlämnandet. Detta förslag förutsätter att ytterligare generella integritetsstärkande bestämmelser införs i lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, som i huvudsak motsvarar de som finns i patientdatalagen.

Utredningen föreslår slutligen en sekretessbrytande bestämmelse som innebär att en myndighet med hälso- och sjukvårdsverksamhet får lämna uppgifter till en enskild med sådan verksamhet som myndigheten anlitat, om uppgifterna behövs i den individriktade hälso- och sjukvården.

Uppsala kommun är positiv till intentionerna i utredningens förslag men vill samtidigt framhålla att ett nationellt dokumentationssystem för alla kommuner och privata utförare skulle underlätta för verksamheterna, då nuvarande lösning skapar svårigheter.

Bestämmelserna ska enligt förslaget börja gälla den 1 juli 2022. Eftersom det är frivilligt att använda de möjligheter den nya lagen ger, bedöms lagen i sig inte föra med sig några ekonomiska konsekvenser.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner vid vård- och omsorgsförvaltningen i samarbete med jurist.

Föredragning

Uppsala kommun instämmer i förslaget om sammanhållen omsorgsdokumentation och ser att det finns ett stort behov av informationsutbyte inom omsorgsverksamheter. Förslaget kommer innebära en ökad kvalitet och trygghet för brukare. I Uppsala kommun finns ett stort antal privata utförare vid sidan av verksamhet i kommunens egen regi, och en enskild kan därmed få insatser från flera aktörer samtidigt. Sekretessen hindrar idag att dessa aktörer samarbetar på ett ändamålsenligt sätt, särskilt då en brukare erhåller insatser från flera olika aktörer samtidigt. För biståndshandläggaren innebär sekretessen också en svårighet i att följa upp kvaliteten på de insatser som den enskilde erhåller. Detta är särskilt tydligt i ärenden där enskilda har nedsatt beslutsförmåga och svårigheter att förmedla sin egen upplevelse av de insatser som erhålls.

Ekonomiska konsekvenser

Besvarandet av yttrandet innebär inga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2021-04-21
- Bilaga 1, Uppsala kommuns yttrande till socialdepartementet om utredningen om *Sammanhållen information inom vård och omsorg (SOU 2021:4)*
- Bilaga 2, delbetänkande av utredningen om *Sammanhållen information inom vård och omsorg (SOU 2021:4)*

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

§ 62

Yttrande över delbetänkandet Informationsöverföring inom vård och omsorg ALN-2021-00101

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till Socialdepartementet enligt ärendets **bilaga 1**

Sammanfattning

Utredningen om sammanhållen information inom vård och omsorg föreslår i delbetänkandet *Informationsöverföring inom vård och omsorg (SOU 2021:4)* en ny lag om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation och kvalitetsuppföljning. Till lagen överförs bestämmelserna i patientdatalagen om sammanhållen journalföring och kvalitetsregister. Förslagen innebär att det är frivilligt för vård- och omsorgsgivare att använda de utökade möjligheterna att elektroniskt dela dokumenten.

Lena Sjöberg och Evelyn Widenfalk Ehlin föredrar ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 april 2021
- Bilaga 1. Uppsala kommuns yttrande till socialdepartementet om utredningen om *Sammanhållen information inom vård och omsorg (SOU 2021:4)*
- Bilaga 2. Delbetänkande av utredningen om *Sammanhållen information inom vård och omsorg (SOU 2021:4)*